

Programrapport

Programmets namn: Bibliotekarieprogrammet Distans	Ladokkod: NGBID17v
Antal högskolepoäng: 120 hp	Årskull 2017
Programansvarig: Maria Ringbo	

Kommentar kring svarsfrekvens i studentvärderingen

Den skriftliga programutvärderingen, en enkät, distribuerades digitalt via lärplattformen Ping Pong i slutet av höstterminen 2020. Den besvarades av färre än 3 studenter och därmed finns inte något underlag att analysera. Den här programrapporten utgår därför från kursrapporter, undervisande och medverkande lärare i programmet, samt underlag som sammanställts av akademins av controller. I rapporten redovisas också genomströmning.

Analys av:

Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Alla kurser och program ska utvärderas enligt högskolans kvalitetssystem. I programmet sker detta genom ett kvalitetssäkrande arbete gällande kursplaner. Framtagning av nya och revidering av tidigare kursplaner bereds och diskuteras i kursers arbetslag, vid programgruppsmöten och i beredningsutskottet inför beslut i utbildningsutskottet. Dessutom inkommer förslag på innehåll till kurser från profession och studentrepresentanter. Detta sker exempelvis via utbildningens programråd. Som ett led att stärka studentinflytandet ytterligare har sektionen ökat antalet studentrepresentanter från en till tre i rådet. Kurs- och programutvärderingar är ytterligare ett instrument för inhämtning av innehållsliga förslag från studenter och lärare. Låg svarsfrekvens från studenterna i kursernas och programmets utvärderingsenkäter är dock en särskild pedagogisk utmaning, där behövs ytterligare insatser. En viktig aspekt i det kontinuerliga kvalitetssäkringsarbetet i kurserna är att skriva

kursrapporterna vars resultat ska implementeras i kursutvecklingsarbetet. Resultatet från kursvärderingen ska dessutom delges till kommande studentgrupper så att det blir tydligt hur synpunkter, förbättringsförslag och utvecklingsarbetet genomförts i kursen. Formerna för detta är under utveckling.

Innehåll, undervisningsformer, examination och progression

Programmet består av 12 kurser, varav 10 är obligatoriska och 2 är valbara kurser. Introduktionskursen och Kandidatuppsatskursen omfattar vardera 15 hp, övriga kurser är 7,5 hp. Vid två tillfällen läser studenterna valbar kurs och väljer då mellan 3-4 alternativa kurser som programmet erbjuder. Studenterna läser i halvfartstakt på distans men har kursträffar i Borås med regelbundenhet varje termin. Vid dessa träffar sker föreläsningar, men framför allt schemaläggs sådana undervisningsaktiviteter som underlättas och främjas av personliga möten, exempelvis diskussioner, handledning, workshop/librationer i datosal. Syftet är att skapa möten mellan studenter och lärare som möjliggör erfarenhetsutbyte och direkt respons. Utöver träffarna får studenter undervisning via lärplattformen där inspelade föreläsningar med mera publiceras och studenterna har även mött lärare i videokonferenssystemet Zoom. I och med pandemin som rådde under studenterna sista år så ökade och utvecklades dessa inslag.

Följande analys är gjord utifrån studenternas enkätsvar i programmets kurser och de kursrapporter som författats utifrån de svaren och lärares upplevelser. Där framkommer att kursträffarna är eftertraktade, får positiva omdömen och är ett välkommet innehåll i programmet, trots att de innebär vissa logistiska svårigheter för den enskilde studenten. Det framkommer även att föreläsningens inslag genomgående i utbildningen är omtyckta och uppskattade. I Introduktionskursen lyfts särskilt ALC-formen fram som ett bra arbetssätt för diskussion och att lära känna varandra. Trots att momentet är examinerande uttrycker studenter att det upplägget både var givande och skapade förutsättningar för att oklarheter rätades ut. Studenterna efterfrågar fler möjligheter till diskussion i flera av kurserna. En annan återkommande synpunkt är professionsnära moment i kurserna, dessa skattas mycket högt.

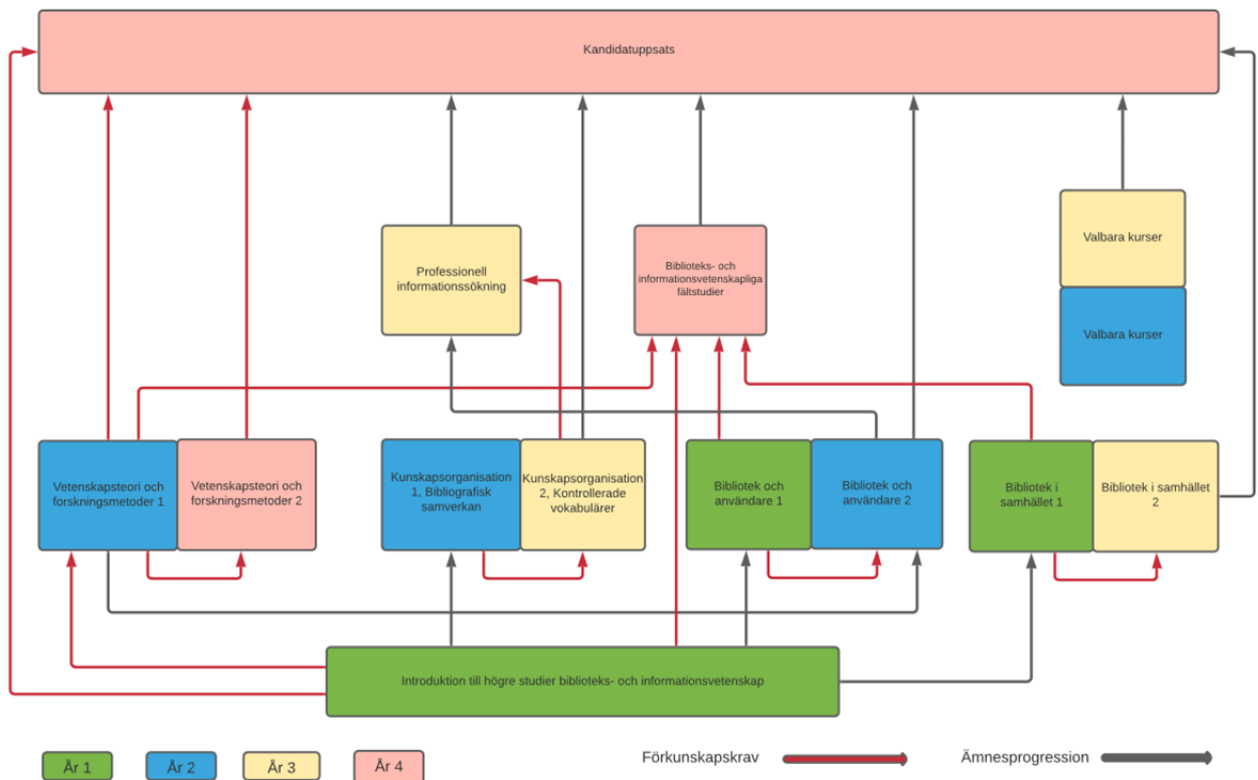
Lärplattformen Ping Pong får kritik i enkätsvaren, men en tolkning som görs är att det inte handlar om plattformen som sådan utan om hur kursens information presenteras. I programgruppen har diskussion förts om betydelsen av att på ett liknande sätt och med en gemensam kursstruktur presentera och förpacka kursinnehåll i programmets kurser. Det har vi inte lyckats fullt ut med.

Det kunskapsområden av mer teknisk karaktär, som informationssökning, kunskapsorganisation och klassifikation samt de system som relateras till dem, får viss kritik. Redan i Introduktionskursen möts studenten av sådana här moment, men vid analys i kursrapport och i enkätsvar framkommer att studenterna upplever att de inte fått tillräcklig grundläggande övning och kunskap. Detta gör att

studenterna får svårigheter med kurser längre fram i programmet och inte har de förkunskaper som behövs för att klara kommande kurser. Denna bild är samstämmig med kursansvarigas i senare del av programmet. Även lärare påpekar att det finns svårigheter med moment som kräver praktiskt stöd i en distansundervisning. Flera av kursrapporterna är skrivna före pandemi-situationen och i och med den har lärares metoder utvecklats, men det går också att konstatera att undervisning som sker i sal och undervisning som sker via distansverktyg ger olika förutsättningar.

Genom programmet finns ett vetenskapsteoretiskt och ett forskningsmetodologiskt spår, som inleds redan i första kursen i programmet (se figuren nedan). Därefter har studenterna två kurser som rör området Vetenskapsteori och forskningsmetod 1 och 2, men även kurser som Bibliotek och användare 1 och 2 där studenterna får fördjupade kunskaper om INSU-forskning och genomför en egen användarstudie möjliggör övning i det akademiska hantverket. Trots återkommande inslag beskriver studenter och lärare svårigheter i den avslutande vetenskapsteori- och metodkursen med att hantera teoretiska perspektiv och begrepp samt forskningsetiska förhållningssätt vid analys av forskningsartiklar.

**Bibliotekarie, distans
Progressionsdiagram**

Genom programmet möter även studenten professionsföreträdare genom gästföreläsningar och detta är något som studenter uppskattar och efterlyser fler inslag kring. I relation till det efterfrågas också fler praktiska inslag i utbildningen. Dessa praktiska inslag diskuterar lärarna i programmet ofta, då det

studenten upplever som praktiskt och det kursansvariga menar är praktiskt inte alltid stämmer överens. Balansen mellan vetenskap och praktik genom programmet diskuteras ofta av programmets lärare men diskussion finns även i externa grupper så som i programrådet. Här menar ledamöterna att i högre utbildning är det akademiska hantverket och det vetenskapliga innehållet centralt och att praktiska färdigheter kommer efterhand i yrkesutövning.

Studenterna har haft möjlighet att välja 2 valbara kurser ur ett utbud om 7 kurser inom programmet. Enkätsvaren för dessa kurser är fler och svaren visar generellt på en positiv upplevelse. En tänkt orsak till detta är att studenten väljer utifrån intresse och känner ett större engagemang samt en högre delaktighet i och med personligt val.

Genomströmningen i programmet:

Vid programstart registrerades 97 studenter. 48 studenter genomför första examinationen i första kursen och 39 har ett kursbetyg. 49 studenter har inte någon prestation alls, 23 avbrott har registrerats. Vid kandidatuppsatskursens första examinationstillfälle examinerades 21 studenter med godkänt eller väl godkänt resultat.

Forskningsanknytning

En av bibliotekarieprogrammets huvudstyrkor är att utbildningen har en synnerligen stark vetenskaplig grund kopplat till sektionens forskning och forskningsmiljö. Huvudområdet biblioteks- och informationsvetenskap är flervetenskapligt, där utbildningen omfattar innehåll främst från samhällsvetenskap och humaniora. Ämnet är väl etablerat nationellt och internationellt. Sektionen för biblioteks- och informationsvetenskap utgör en relativt stor forskningsmiljö där den aktiva utvecklingen av ämnet idag huvudsakligen sker inom de fyra forskargrupperna Informationspraktiker och digitala kulturer, Kunskapens infrastrukturer, Bibliotek, kultur och samhälle och Social Media Studies. För att svara mot ämnet och förändringar i det omgivande samhället, men också för att svara mot professionens krav och bibliotekariers arbetsuppgifter, krävs ett brett kursinnehåll och forskningsanknytning. I syfte att upprätta en aktuell och relevant utbildning krävs det därför ständig uppdatering av programmets kurser och kursinnehåll. Detta sker på många olika sätt, exempelvis genom att sektionens forskare medverkar i kurser med presentationer av pågående och/eller avslutande forskningsprojekt. På så sätt anknyter utbildningen till aktuell forskning och studenterna ges större inblick i trender inom biblioteks- och informationsvetenskap.

Resurser

I programmet ingår olika typer av kurser. 12 kurser kan betraktas som kärnkurser. Till detta kommer sju valbara kurser som ges under termin 2 och 4 och som i viss mån varierar från år till år. För de kurser som NGBID17 följde hade de 12 kärnkurserna totalt två kursansvariga var (vissa hade ansvar för fler än en kurs). Över programmet ser fördelning mellan lärarkategorier som studenter möter ut på

följande sätt: professorer 74 timmar, universitetslektorer 971 timmar, Universitetsadjunkter 2134 timmar samt doktorander 408 timmar. Sammanställningen visar att universitetslektorer till stor del medverkar i kurser med ett vetenskapligt fokus samt som examinatorer i uppsatskursen. De har också ett stort ansvar för föreläsningar i de flesta av programmets kurser. Universitetsadjunkterna deltar i programmets alla kurser samt är involverade i planerande, genomförande och examinationer. Vid analys framkommer att doktoranderna ofta medverkar i det valbara kursutbudet där de bidrar med stoff som ligger i linje med deras avhandlingsarbete. Önskvärt är att öka andelen timmar som disputerade medverkar i programmet.

Användbarhet och förberedelser för arbetslivet

För att svara mot ämnet och förändringar i det omgivande samhället, men också för att svara mot professionens krav och bibliotekariers arbetsuppgifter, krävs ett brett kursinnehåll och forskningsanknytning. I syfte att upprätta en aktuell och relevant utbildning krävs det därför ständig uppdatering av programmets kurser och kursinnehåll. Detta sker på många olika sätt, exempelvis genom att sektionens forskare medverkar i kurser med presentationer av pågående och/eller avslutande forskningsprojekt. På så sätt anknyter utbildningen till aktuell forskning och studenterna ges större inblick i trender inom biblioteks- och informationsvetenskap.

För att vara behörig till programmet behövs 60 hp avklarade kurser i valfritt ämne. Det innebär att antagna studenter har tidigare erfarenhet från att studera vid högskola eller universitet. Utöver studieerfarenhet har ofta studenterna erfarenhet från yrkesliv och många arbetar inom bibliotekssektorn samtidigt som de läser utbildningen. Detta lyfter ofta studenterna i kurserna vilket bidrar till kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan studenter och lärare. Dessutom tar dessa studenter också med sig kunskaper från studierna till sin arbetsplats. Sammantaget är studenterna ofta självständiga i sina studier, har kunskaper om akademiskt skrivande, kan inta ett kritiskt vetenskapligt förhållningssätt, samt innehar kännedom om biblioteksområdet.

En aktivitet som förbereder studenterna för kommande yrkesliv är möjligheten att medverka i Mentorsprogrammet, som är en frivillig medverkan där studenten får en mentor vid t ex ett bibliotek. Med mentorn diskuterar studenten lärdomar från programmet i relation till mentorns professionserfarenheter.

En revidering av bibliotekarieprogrammen har genomförts och det programmet startade hösten 2020. Programansvariga och studierektor tar med sig kommentarer som har lyfts i program- och kursutvärderingar till det nya programmet:

- Professionsperspektivet behöver bli tydligare för distansstudenten. I den reviderade utbildningen tydliggörs detta men då även denna utbildning pågår är det viktigt att inte bara utveckla det nya programmet utan även möjliggöra praktisknära inslag i nuvarande utbildning.
- Relationella och sociala aspekter mellan studenter och mellan lärare och studenter behöver förstärkas.